

P O S U D E K
oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Justina Bodláková

Název práce: Zajišťovací převod vlastnického práva

Jméno a příjmení oponenta: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Kontrola shody: <5%

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila stále poměrně aktuální fenomén, jímž je zajišťovací převod vlastnického práva v kontextu možností, jak účinně zajistit věřitele; to vše i s ohledem na změny přinášené rekodifikací soukromého práva. Jde o téma, které jistě zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách, zejména v reakci na vývoj judikatury v dané otázce (Eliáš, Tégl, Fiala, Alexander, Lasák, Škárová a další). Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle (analyticko-komparativní) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny, i z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analyticko-deskriptivní přístup, který kombinuje s evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k obecnějšímu poznatku (tj. k určité syntéze, kupř. i u zvláštní problematiky spotřebitelských úvěrů či v oblasti insolvenčního řízení atp.). V tomto ohledu autorka prokázala schopnost určitého nadhledu nad zákonným textem, projevila znalost aktuální judikatury, kterou kriticky analyzuje a vyhodnocuje. Svou prací se dotkla hned několika velmi diskutovaných a zajímavých problémů souvisejících s platnou právní úpravou zajišťovacího převodu (nejen vlastnického) práva, jakož i s právy a povinnostmi věřitele – dočasného vlastníka. V práci byla využita (třebaže stručně a náznakem) komparace s jiným právním řádem (Francie, Německo) a cizojazyčná literatura.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (192 tis. znaků včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Pokud bych měl jako oponent práci přeci jen něco vytknout, pak jistou argumentační repetitivnost, tj. skutečnost, že autorka na několika místech (nikoli soustavně) opakuje tatáž tvrzení či východiska svých úvah (např. str. 25 a 31; 39 – výklady o propadné zástavě); v práci je kupř. několikrát opakováno, že zajišťovací převod je dočasný a podmíněný, což je jistě skutečnost, jíž lze vzít na vědomí hned poprvé. Podobně (repetitivně) působí výklady ohledně judikátu R 45/2009. Práce je rozdělena v zásadě do 5 kapitol, kdy první dvě z nich usilují o stručnou základní charakteristiku zajišťovacích převodů z obecného pohledu a plní spíše roli propedeutickou (zejm. pojednání o vymezení konceptu a vývoje právní úpravy). Třetí kapitola se celistvě věnuje problematice zajišťovacího převodu práva a analyzuje účinnou českou právní úpravu. Kapitola čtvrtá se věnuje problematice zajišťovacího převodu vlastnického práva (zkoumá jak soukromoprávní, tak i některé veřejnoprávní aspekty). Pátá kapitola je zhodnocením platné úpravy. Je otázkou, zda zařazení kapitoly 3 (samostatně) bylo v daném rozsahu – a s ohledem na specifitěji zaměřené téma – úplně nezbytné.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použit dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší. Lze ocenit, že autorka neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné pohledy naší judikatury.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu názorů a závěrů; některé z nich by však zasluhovaly hlubší diskusi.

Autorka by se mohla u ústní obhajoby blíže vyjádřit k:

- výraz jednotně upraveno (str. 7) není vhodný, neboť v OZ není upraveno celé závazkové právo, čehož si je ale autorka vědoma, jak dokazují další výklady.
- na str. 9 hovoří o tom, že někteří autoři se domnívají, že je akcesorická povaha u zajišťovacího převodu potlačena. V poznámce však odkazuje toliko na P. Tégla. Koho dalšího má na mysli a zejména by bylo vhodné takové tvrzení podpořit několika argumenty; se závěrem samým nepolemizují.
- str. 19 – hovoří o kolizi s restriktivním výkladem zásady akcesority zajištění, aniž by jakkoli blíže vysvětlila, co tím rozumí a dále jak to kupř. vyložit ve světle zástavního práva?
- str. 43 – závěr o dispozitivnosti § 2044/1 – zde autorka ve skutečnosti žádný test kogentnosti neprovedla, její vyjádření je tak tautologické.
- podobně na str. 54, kde rovněž bez hlubší argumentace konstatuje, že nic nenasvědčuje tomu, že by takové ujednání porušilo dobré mravy a veřejný pořádek – není právě ochrana práv třetích osob, ochrana práv věřitelů projevem zásady veřejného pořádku?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny ucelené znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením „výborně – velmi dobře“.

Diplomovou práci hodnotím klasifikací: výborně – velmi dobře.

Datum: 8. 3. 2019

Podpis oponenta diplomové práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.